

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKUCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pettowany jednosłupowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów; na II i III kol. 65 fenigów; na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pana Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

NOWE PRZYRZECZENIA.

WIENIEN, 30 | 4. Cesarz przyjął wczoraj na dłuższej audjencji ministra Sztteranyi'ego i wysłuchał jego projektów. Jak słychać menaroha polecił ministrowi utworzenie gabinetu na zasadzie kompromisu w sprawie reformy wyborczej. Pertraktacje, które bar. Burian rozpoczął z polakami, jeszcze przed swoim wyjazdem, wywarły na nich wrażenie dodatnie. Bar. Burian oraz dr. v. Seidler dali polakom przyrzeczenie w sprawie reformy wyborczej i w kwestji niepodzielności Galicji. Bar. Burian cofnął podobno pewne zarządzenia, które miały być zastosowane na niekorzyść polaków.

100 tys. dzieci z Paryża.
ZURICH 30 | 4. „Italja“ donosi, że pierwszy transport 100,000 dzieci z Paryża ma wyjechać w najbliższych dniach.

67,343.

GENEWA 30 | 4. Angielskie listy strat dla 3 tygodni kwietnia zawierają 67,348 nazwisk.

Rozruchy w Petersburgu.
HAAGA 20 | 4. Według depesz z Finlandji w Petersburgu wybuchły pierwsze rozruchy w ogólnym związku z kontrolowalnością. W każdym razie jest stwierdzonym, że transporty żołnierzy rosyjskich z Finlandji zostały oznaczone na dzień 26 kwietnia z powodu stanu rzeczy w Petersburgu.

Podpisanie traktatu.
BERLIN 30 | 4. „Oberschlesische Kurier“ donosi, że w kołach parlamentarnych oczekują na następną środę podpisania traktatu pokojowego w Bukareszcie. Panowie v. Kühlman i bar. Burian, a także dyplomaci Turcji i Bułgarii udają się w niedzielę lub w poniedziałek do Bukaresztu.

Pomniki na szmelo.
BERLIN, 30 | 4. Dzienniki donoszą, że pruski minister wojny zakomunikował komisji rzeczoznawców, iż konieczne będzie przetopienie na szmelo większej części pomników, wystawionych w Niemczech.

Katastrofa na Nekarze.
BERLIN, 30 | 4. Z Esslingen donoszą do „Lokal Anzeigera“ pod datą 28 b. m.: Dzień po południu przebrócił się na Nekarze prom, na którym znajdowało się przeszło 60 osób. Większość uratowano, brak jednak 15 do 20 osób. Dotychczas wydobyto z rzeki 8 zwłoki.

Protest niemiecki do rządu rosyjskiego.

MOSKWA, 26 | 4. Ludowy komisariat do spraw zagranicznych otrzymał następującą depesze iskrową, podp. przez v. dem Busse: Według doniesień, które do nas nadeszły, wśród jeńców wojennych odbyły się posiedzenia aby zrównać oficerów i żołnierzy. W Omsku, Tomsku i Jekaterinoburgu stały te fakty stwierdzone.

W Omsku takie posiedzenie postanowiło powrotowi jeńców się sprzeciwić i część z nich zajęła stację gdzie uzbrojeni i uformowani w oddział mają za zadanie nadchodzące transporty ze wschodu jeńców zatrzymywać. Dalej miał się w Moskwie odbyć kongres jeńców wojennych ze wszystkich obozów w celu ogólnego działania.

Z powodu takiego stanu rząd niemiecki stawia następujące żądania rządowi rosyjskiemu:

1. Wszyscy jeńcy mają być w Omsku rozbrojeni i rząd na przyszłość ma utrzymywać tam oddział wojska, aby coś podobnego się nie zdarzyło.

2. Ogólny zarząd obozów dla jeńców powinien przejść do rąk rosyjskich przedewszystkiem zaś w Omsku i Jekaterinoburgu, póki nie przybędzie tam komisja niemiecka.

3. Niemiecy i austriacko-węgierscy jeńcy mają być trzymani osobno.

4. Oficerowie mają znowu otrzymać swoje prawa.

5. Stacja w Omsku ma być przez wojska rządowe zajęta i one będą odpowiedzialne za wolny przejazd jeńców wojskowych lub cywilnych ze wschodniej i środkowej Syberji.

6. Zostają wzbronione kongresy jak ten, który się w Moskwie odbył, tak, że wszyscy jeńcy mogą bez trudności do ojczyzny wracać.

Niemiecki rząd oczekuje doniesienia rosyjskiego rządu, że wyżej wspomniane postanowienia podług punktów zostały spełnione.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi 30 kwietnia.

Zachodni teren walk.

Na polu bitew we Flandrii rozwinięły się w poszczególnych edoinkach gwałtowne walki piechoty.

Na północ od Voerzmerelles i Groote Vierstraat wzięliśmy kilka rowów angielskich.

Oddziały szturmujące, które pod Loker wtargnęły do linii nieprzyjacielskich napotykały na silne francuskie kontrataki. W ciągu tych walk udało się nieprzyjacielowi w Loker osiągnąć Zakusy jego poza miejscowość tę posunąć się rozbiły się.

Silna działalność artylerji, trwająca przez cały dzień rozciągnęła się na całą przestrzeń Kemmlu i trwała do zmroku.

Na reszcie frontu ograniczała się działalność artylerji na wywłady i czasami ozywiałą się ogień artylerji.

Front mecedoński.

Między Wardarem a jeziorom Dolranu zstąpił się atak nieprzyjacielski, który po kilkudniowym przygotowaniu ogniem nastąpił, przed naszymi linjami.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Chwila bieżąca.

— Rząd hiszpański postanowił ogłosić dzień 12 października rocznicę odkrycia Ameryki, za święto narodowe.

— Wszystkie okręty handlowe na morzu Czarnem zostały ogłoszone za własność rzeczypospolitej rosyjskiej.

— Wydatki wojenne Węgier do chędzą miesięcznie sumy 750 — 800 milionów koron.

— Krążą pogłoski o mającym nastąpić wystąpieniu pokojowym papieża.

— „Narodni Listy“ donoszą, że policja w Pradze zabroniła odbywania wszelkich zgromadzeń politycznych.

Miesiąc maj będzie stanowczo najbardziej krytycznym okresem z całej wojny światowej: do takiego wniosku dochodzi fachowiec wojskowy gazety paryskiej „Echo de Paris“. Zdaniem autora ciekawego artykułu po obu stronach frontu zadowolonego zgromadzono takie siły wojsk i jednocześnie tak bogate zapasy amunicji, iż starcie ich musi być straszliwe. Jeżeli w ciągu przyszłego miesiąca nie dojdzie do decyzji przynajmniej częściowej, to w takim razie koniec wojny byłby odsunięty do dalekiej przyszłości.

Przed jutrzejszym świętem.

127-ma rocznica wiekopomnej Konstytucji majowej, niespożyte dzieło narodu, rwącego się z zaciskającej mu na gardle obroży caratu, dzieło odrodzenia narodowego ducha i narodowego bytu, wielka pamiątka spuścizny ojców naszych, potężne, spiszowe hasło Zygmuntowego dzwoń; zew nie niknący rozkołysanej pierśi wolnej Polski,—oto najwęższe jutrzejsze święto nasze—jakie na uczczenie niebawem czeka.

A uczczenie tego dnia wielkiego musi być tak wielkie, jak wielka była ona chwila w Warszawie, kiedy cały naród w porwywie nieprzerwanego uniesienia niosąc na rękach króla Stanisława, wiał z całej pierśi: „Wiwat król, wiwat naród, wiwat wszystkie stany!“

Miasto nasze, świątynia narodowych tradycji, ma obowiązek właśnie dziś, gdy zabłysła narodziła jutrzeńska swobody i znikły mroki ras na zawsze „światło cmiąco“—wystąpienia w tym dniu w oświetlonym żupanie wolnego mieszczanina, w białej gołębiczy płótnianej lub w złołitym pasie i kontaszu.

Ale zamiast jedwabi i złota, które nam twarda konieczność czasu porwała, mamy jeszcze w duszy najdroższy szkarłat i perłą dzierzgane delije—bo miłość, wiarę i nadzieję!

Niechże te drogocenne klejnoty zabłysną na nas w ten wielki dzień, niech zespolony cały naród, jak jeden mąż, przed ołtarzem Jasnogórskiej Królowej Polski czołom uderzy jeden wspólny, jednogłówny hymn wesela zaniesie, by Ona, ta nasza wieczna Królowa—Matka, nas wolnych i sił swych pewnych, w jedno kolisko ducha łączywszy, pełną nam, zdaną przemocą, nie zmaoną przyszłość narodową u Pana Zastępów, wyprosić raczyła.

Śpiewajmy więc w tym dniu zdumym chórem: „Witaj majowa jutrenko, świeć naszej polskiej krainie...“ majmy zieloną duszę naszą, strojmy jak możemy domy Częstochowy barwami nareadowemi, aby była tak strojna, jak dziewica z wiankiem na słońcu niedziela, a tak jasną jak złocim majowe, reżakajone polskie niebo.

Adam Czerbak.

Co słychać nowego?

Manifestacje niemieckie.

Z powodu ustąpienia hr. Czerni na szereg organizacji korporacji w Grazu uchwały różne rezolucje, których cenzura nie pozwoliła ogłosić. Rezolucje te będą przesłane posłom niemieckim i ministerstwem.

Łączenie się z Ukrainą.

Do sekretariatu Centralnej Rady ukraińskiej, jak donosi „Narodnaja Wola“, przybywają z różnych miejscowości delegacje, składające ządania o połączenie z Ukrainą. Już były delegacje z Homla, z Mińska, z pow. Mozyrskiego, z Białej Rusi, przybywając po wskazówki w sprawie agrarnej, zaliczając siebie do ebywateli rzeczypospolitej ukraińskiej. Dochodzą—pisze kijowski „Przegląd Polski“—wieści jakoby i Krym miał zamiar przysłać poselstwo w celu pomówienia o warunkach przyłączenia Krymu do Ukrainy. Już kilka delegacji z Krymu odwiedziło prezesa Rady Ministrów Ukraińskich.

Walka z bolszewizmem w Austrii.

Jak donosi „Naprzód“, austriacki minister wojny odpowiedział w listach posłów na interpelacje w sprawie powracających jeńców, z której niektóre szczegóły dopiero teraz podają dzienniki wiedeńskie. Wynika z nich, że ministerjum wojny jest zaniepokojone niebezpieczeństwem bolszewickim i gotuje się do wojny przeciwko niemu. Chodzi o to przedewszystkiem, aby powracający jeńcy nie rozpowieszchniali idei bolszewickich w Austro-Węgrzech. Minister bowiem twierdzi, że ma dowody, iż wśród powracających jeńców jest mnóstwo emisariuszów rewolucyjnych. Wobec nich zarządzono cały szereg środków ostrożności, przyczem osoby niepewne mają być w sposób specjalny traktowane — zresztą z unikaniem wszelkiego przesładowania. Między innymi przewidziane są pouczenia ze strony oficerów, a zwłaszcza ze strony ze szczególną troskliwością wybranych podoficerów i kapitanów. Poza tem przewidziane są także specjalne wydzawnictwa.

A więc wydrukowano broszurę w liczbie miliona egzemplarzy p. t. „Rosja pod władzą bolszewików“. Przewidziane są wydania tej broszury w języku węgierskim oraz w językach różnych krajów Austrii. Według dzienników wiedeńskich, autor broszury dowodził, iż bolszewicy powoływali nieodpowiednich ludzi do administracji. Sześć sekcji w ministerjum skarbu jest gimnazysta, który nie ma pojęcia o walucie. Referentem telegrafów jest młodzieniec, nie mający pojęcia o telegrafii; komendantem 12 syberyjskiego pułku strzelców jest kucharz, zaś pawłowski pułku gwardji — kobieta.

Szkolnictwo w różnych krajach.

Stan szkolnictwa jest w każdym z wszystkich państw jednakowy.

Najwięcej szkół ludowych ma Anglia, bo 32,930, z pomiędzy każdego tysiąca mieszkańców uczęszcza do szkół ludowych 165. W Niemczech jest szkół ludowych 61,560, na tysiąc mieszkańców jest uczniów szkół ludowych 169, w Austrii jest szkół ludowych 48,190, na tysiąc mieszkańców 150 uczniów; we Francji jest szkół ludowych 82,506, na tysiąc mieszkańców 144 uczniów; we Włoszech jest szkół ludowych 68,080, na tysiąc mieszkańców 42 uczniów.

Stosunkowo najwięcej szkół ludowych jest w Norwegji. Tam jedna szkoła ludowa jest przeznaczona dla 860 mieszkańców, uczęszcza przeciętnie do każdej szkoły ludowej 42 uczniowie.

We Francji przypada jedna szkoła ludowa na 480 mieszkańców, do każdej takiej szkoły uczęszcza przeciętnie 69 uczniów; we Włoszech przypada jedna szkoła ludowa na 510 mieszkańców, do każdej uczęszcza przeciętnie 169 uczniów; w Austrii jedna szkoła ludowa na 1140 mieszkańców uczęszcza przeciętnie 193 uczniów; w Anglii jedna szkoła ludowa na 1390 mieszkańców ma przeciętnie 220 uczniów; w Rosji przypada jedna szkoła ludowa na 1480 mieszkańców, do każdej uczęszcza przeciętnie 62 uczniów; w Serbji uczęszcza do każdej szkoły ludowej przeciętnie 105 dzieci, a jedna szkoła ludowa przypada na 2250 mieszkańców.

Nowy okres walk na zachodzie.

Korespondent wojenny „Journal de Geneve“ podnosi, że nowy okres walk na zachodzie właściwie już się rozpoczął. Inicjatywa wyszła ponownie ze strony niemieckiej. Naczelnictwo armji koalicyjnych robi na zewnątrz wogóle wrażenie, jakoby albo nie chcieli albo też nie mogli ze swej strony zdecydować się do żadnej bardziej stanowczej akcji militarnej.

Z chwili.

Stuk-stuk, stuk-stuk, bosaki tu —
Stuk-stuk, stuk-stuk, bosaki tam —
W alejach, w parkach, wśród woni bzu
Kłapią bosaki chłopców i dam —
Za bosaczkami ciągną bosaczy.
Błyskają białą boszych nóg.
Panie i panie, młodzież i żacy
W zgodnej harmonji—stuk-stuk, stuk-stuk!
Coraz ładniej! Tem głosić, im bliżej kłata,
Stuk-stuk! Tem głosić bosacza brań
Z dumą dowodzi całemu światu,
Że na bosaki jeszcze nas stać.

mr.

KRONIKA.

Nabożeństwa 3-go Maja.

W piątek 3 b. m. o godz. 9 rano w kościele św. Barbary w okazji rocznicy stłuczenia majowej oprawione zostanie uroczyste nabożeństwo na intencję Ojczyzny.

O tej też godzinie odprawione zostanie nabożeństwo dla młodzieży szkół tego okręgu.

W rocznicę Konstytucji 3-go Maja w kościele św. Zygmunta odprawione zostanie nabożeństwo na intencję Ojczyzny o g. 8 rano.

Z Jasnej Góry.

W tych dniach opuściła prasę w Częstochowie wydana nakładem Jasnej Góry ksiątka p. t. „Idea zakonna“, którą opracował według dziełka O. Morina, benedyktyna O. Aleksandra, opracowaną według dziełka znanego w świecie naukowym O. Morina, spotka zwycięską przycięcie.

Św. Florjan w Strazy.

W niedzielę 5 bm. o godz. 10 rano odprawione zostanie na Jasnej Górze nabożeństwo na intencję Strazy Ogniowej, która w dniu tym święcić będzie uroczystość patrona swego św. Florjana.

Na dzieci w Krupos.

Na utrzymanie przez R.O.P. schroniska dla bezdomnych dzieci i szkół w Krupce wydatkowane w okresie od dn. 1 stycznia do 31 marca mk. 5841 fen. 75.

Z dnia wczorajszego.

Pierwszy dzień maja nie różnił się niczem od dni poprzednich, chyba, że większym zachmurzeniem nieba, to też przeszedł tak jak inne cicho i spokojnie.

W sprawie młynów.

Jak się dowiadujemy z rozporządzenia nac. powiatu częstoch. przyśtętkie młyny od dnia 10-go czerwca zostaną zamknięte. Specjalnie pozwolenie na zamknięcie. Specjalnie pozwolenie na zamknięcie zbowydawca będzie nac. powiatu. O dniu otwarcia młynów zawiadomią ich właścicielei odnośne władze.

Dzień Królowej Wiosna i Królewicz Łata w Paryskim.

Dziś 2 maja na „Samopomoc“ użyczenie zakładu Frelbowskiemu p. S. Ligezówny“ wystawiona będzie w teatrze Paryskim fantazja w „Królowej Wiosna i Królewicz Łata“ przy udziale 60 dzieci, przedstawiających ptaki, owady i kwiaty. Początek przedstawień o 8 i pół. Bilety od 60 f. do 8 marek nabywać można w zakładzie frelbowskim, Kościuszki 9 i w sklepie Mokka Kawa, Panny Marii 24.

Na otwarcie związku.

Delegaci miejscowego zrzeszenia kelnerów byli obecni w niedzielę na otwarciu Związku kelnerów w Sosnowcu.

Ze Stow. Nauczycielstwa.

W sobotę 4 b. m. o godz. 6 po poł. w lekału gimb. T. O. S. (Kościuszki 19-A) odbędzie się walne zebranie członków Stowarzyszenia.

Świętne uroczaje.

Wskutek wczesnej wiosny rolnicy przepowiadają świetny urodzaj zbóż, którym — według zdania rolników — mogą już zaszkodzić nawet przymrozki majowe.

Dzień otwarcia wystawy bżów

Dziś 2 b. m. w Halinowie p. Wł. Zawady ul. róg Szkolnej i Ciemnej nastąpi otwarcie 15 ej już wystawy bżów, która w tym roku obfituje w bogate kwitnienie tego pięknego kwiecica i między 60 ciu wspaniałymi odmianami zwraca uwagę nowa odmiana „Perla Halinowska“ koloru opalowego. Wystawa trwać będzie do 20 b. m. i otwarta jest codziennie od g. 8 rano do 9 wiecz. Wejście bezpłatne.

„Nauka o pełni życia“.

Ks. Cz. Oraczewski w dniu wczorajszym poprowadził nas poprzez labirynt, cudnie skonstruowanego pałacu swej myśli o pełni życia. Wykazał, jak osiągnąć ideał postępu z podniebnych sfer do konkretnych warunków życia codziennego, jak budować ognia hańcucha społecznego i jak rozwiązać harmonijnie wszystkie władze różni człowieczej. U wrót przemiany. Pod znakiem syntezy. Nowy człowiek. Środki odrodzenia — oto obrazy przebogatego w treści odczytu.

Prelegent dawał nam wczoraj tak subtelne, tak głęboko pomyślane rzeczy, że zaangażował cały audytorjum.

Występowaliśmy pod wrażeniem i młodzi i starzy, jedni z postanowieniem realizowania szczytnych hasła odnowy życia, od dzisiaj, bo Polska czeka na ród wzrzeszcicieli ducha narodowego, budzicieli instynktu życia, twórców nowej ery naszej ziemi, drudzy z przysięgą w sercu, uruchomienia kuźnicy ducha, przygotowania wpływu domu i szkoły, by móc przysłać Polski — młodzież poprowadzić po ścieżkach i gościnnych wiedz i cnoty.

Jestemśmy wdzięczni szan. prelegentowi za te bieśjadi duchowe, za syntezę idealizm praktycznego w zastosowaniu do potrzeb czasu i wyrażamy życzenie, by praca jego wydała obfite plony.

Kwesta na Bezdomne Dzieci.

W dniu 9 maja, t. j. w dzień Wniebowstąpienia Pańskiego Zarząd T-wa Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi urządza sprzedaż znaczków na ulicach miasta i kwestę u wejścia do świątyni.

Jeśli ciężką jest walka o byt dla każdego z nas w czasach obecnych, to jakże ciężkim jest los małej sieroty zdanej na pastwę nędzy i upadku. Któż może się zaopiekować temi sierotami, skoro warunki życiowe są dla każdego coraz trudniejsze? Może uczynić to tylko instytucja obywatelska, jak T-wo Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi, lecz tylko przy poparciu całego społeczeństwa. Każdy grosz ofiarowany przez nas może przyczynić się do uratowania dla kraju jednej istoty ludzkiej. To też nieśmy chętnie pomoc na jaką nas stać. Nieśmy najmniejszy nawet datek, jeśli kogoś na więcej nie stać, pomni, że nieśmy ratunek istotom najbardziej pokrzywdzonym na tym świecie—sierotom.

Niech te parę słów trafi do wszystkich serc znacznych i wystarczy za szumne odezwy i słowa.

Zarząd T-wa Op. nad Bezdomn. Dziećmi. **Usobie.**

Rodzinę p. Wład Nanyśa prosimy o zgłoszenie się we własnym interesie do Redakcji w godz. od 9 rano do 12 w południe. **Pokaz fasoli oraz produktów sezonowych.**

Tow. ogrodnicze urządza w d. 12 maja w lokalu Stow. Kzem.-Przem. ul. Panny Marji № 9 pokaz fasoli oraz produktów sezonowych. Kto pragnie wziąć udział winien się zgłosić do zapisu i po informację do sekretarza T-wa p. S. Sochaczewskiego ul. Panny Marji № 42. Dotychczas zapisało się 15 wystawców.

Z kuchni K. U.

W kuchniach R. Op. m. Częst. w czasie od dnia 16 | 4 do 22 | 4 1918 r. wydano obiadów:

Kuchnia II ludowa — po 30 fen. — 18, po 60 fen. — 00, służbie — 119, kredyt. — 00, bezpłat. — 4,164, ogółem 4,301.

Kuchnia III dla intel. — po 30 fen. — 00, po 60 fen. — 18, służbie — 77, kredyt. — 00, bezpłatnych — 1,944, ogółem — 2,039.

Kuchnia IV ludowa — po 30 fen. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 231, kredyt. — 00, bezpłatnych — 9,749, ogółem — 9,980.

Kuchnia V dla chorych — po 30 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 00, kredyt. — 00, bezpłat. — 420, ogółem 420.

Kuchnia VI dla chorych — po 30 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 00, bezpłatnych — 413, ogółem — 413.

Ogółem: po 30 fen. — 18, po 60 f. — 18, służbie — 427, kred. — 00, bezpłatnych — 16,690, ogółem — 17,153.

Zapomóg wydano dla 245 rodzin na sumę Mk. 3486

Jakie ziela należy zbierać w maju?

Maj jest pierwszym miesiącem w letnim okresie, w którym w całej pełni wiosna rozwinęła swe panowanie. Miesiąc ten jest najpiękniejszy, lecz zarazem i najbardziej pracowitym. W maju, kto na wsi tylko mieszka powinien jaknajusilniej pracować, gdyż rezultaty zbiorów późniejszych zależne są właśnie od tego, cośmy w maju zrobili. I co się tyczy zbioru ziół miesiąc ten ma pierwszorzędne znaczenie. W nim a potem w czerwcu zbiera się najwięcej ziół. A więc można jeszcze zbierać: Korzenie i kłosa: wilczej jagody, perzu, tataraku. Korę kruższyny. Pączki uosnowe. Liście: niedźwiedziego grona, płucnika, podbiatu, trójliściu, poziomek, brzozy. Kwiaty: sifiotka, jasnoty białej, konwalji, pierwiosnka, bratki. Ziele: bratki, kucznika, skrzypu, jaskółcze, bluszozyku lesnego, dymnicy i inne mniej ważne. Zbieranie ziół w maju winno być prowadzone bardzo ener-

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią postugę zwłokom męża mego
s. p. **MARKA MARCELEGO WIGURSKIEGO**
a więc duchowemu: ks. Kan. Ciesielskiemu ks. Profekt. Lesińskowi, przelozonym szkoł. kolegom zmarłego, młodzieży i wszystkim tym osobom, które w jakikolwiek sposób okazały mi zyczliwość i współczucie w tej bolesnej dla mnie chwili, a w szczególności p. Józefowi Ficeniowskiemu za okazane mi serce składam z głębi duszy podziękowanie
Z O N A.

Teatr „Apollo“ ul. P. Marji 12.
Dziś w Czwartek 2 Maja
Manewry Jesienne
operetka w 3-ach aktach Kalmana rolę baronowej wykona p. Z. Wojnowska.
Balet p. p. Zielińskich.
Orkiestra 56 pułku piechoty. — Początek o godz. 8 wieczorem.
Bilety w kasie teatru od 11-1 w poł. i od 6 wiecz. do końca przedstawienia

gicznie. Pora po temu jest bardzo ładna, dogodna. Zwykle maj mamy piękny, siennechny, dogodny do szenia ziół.

Z teatru „Piękna Helena“—Offenbacha.

„Piękna Helena“ zwała mniej widzów niż „Księżniczka Czardaska“, a szkoda gdyż zwolennicy lżejszej muzyki i Offenbacha mogli ujrzyć p. Z. Wojnowską w jednej z jej najlepszych ról, usłyszeć silny i miły głos artystki, która jako świetna „Piękna Helena“ zbierała już niejednokrotnie oklaski i kwiaty, jak i wczoraj, wraz ze swym partnerem Parysem, p. St. Orzelskim, którego głos ma już swą ustaloną reputację i licznych sympatyków.

Orestes w interpretacji p. J. Leonowicz jest zawsze miłym i figlarnym chłopcem, a tym razem przewodził z werwą sympatycznej trójce, którą uzupełniały Partenisi i Lena—pp. Orliczówna i Kazimierska.

Kalchas p. A. Miller budził szczerzy śmiech, Agamemnon p. Prohazka był lepszym niż zwykle, a p. Szekuzka dzięki swym warunkom zewnętrzny przy Menelausem nieco odmiennym, niż przyzwyczajaliśmy się widzieć ciapowatego i źle odżywionego króla Grecji.

Wiadomości z okolicy Częstochowy.

Koresp. wł. „Gońca Częstoch.“
POCZESNA. Koło młodzieży. Istnieje tu od lat dwóch Koło młodzieży przy P. M. S. pod przewodnictwem pp. Polackówny, Zielińskiego i Mieszkowskiemu organizuje w niedzielę 5 b. m. przedstawienie amatorskie, na program złożą się: „Matka żyje“ dramat i „Wdowa z musu“ komedia.

Odczyt. P. F. Rosiński wygłosi w niedzielę 5 b. m. odczyt o konstytucji 3-go maja.

Nabożeństwo. W piątek 3 b. m. z okazji rocznicy 3-go maja odprawione będzie w kościele w Poczesnej uroczyste nabożeństwo.

Straż Ogniowa. Powstała przed dwoma laty Straż Ogn. liczy już obecnie 100 członków.

Orkiestra strażacka. P. Józef Zieliński tworzy przy Straży Ogn. orkiestrę dętą, która już odbywa próby. Powstanie orkiestry jest przyjęte przez ogół b. sympatycznie.

OSTROWY. Przybywa tu coraz więcej mieszkańców Częstochowy zwłaszcza żydów, którzy wynajmują tu mieszkania na zbliżający się sezon letni.

KRZEPICE. Przedstawienie amatorskie. W najbliższej przyszłości odbędzie się tu przedstawienie amatorskie, na program którego złożą się między innymi „Flisacy“ W. L. Ancezya.

WANATY. Młodzież się organizuje. W tych dniach odbyło się poświęcenie lokalu, powstałego przy P. M. S. Koła młodzieży, któremu przewodniczy p. Ulewiczówna. Po dokonaniu ceremonii poświęcenia przemawiał do młodzieży ks. prob. Knorr.

OSINY. Tworzy się tutaj koło młodzieży Oddział Straży. Istnieje tu od 2-ech tygodni Oddział Straży Ogn. z Poczesnej, liczy 30 członków i odbywa co niedziela ćwiczenia pod kierunkiem delegata Straży

DR. STEFAN KON
Akuszer-Ginekolog
powrócił. Przyjmuje od 9-11 rano i od 3-5 po południu ul. Panny Marji Nr. 31 II piętro od frontu.

**Taka cen w gabinecie Lekarza
Dentysty Stefana Barylskiego**
ul. Panny Marji № 49.
Wszelka porada bezpłatnie
Wyjęcie zęba 2 m.
„ bez bólu 3 m.
Plomba cementowa lub
miedziana z leczeniem 5 m.
Plomba srebrna lub
porcelanowa z leczeniem 6 m.
Zab szczeniowy w kauczuku 10 m.
Korona 30 m.

z Poczesnej.
WRZOSOWA. O Straż Ogniową. Wobec nie utworzenia autonomicznej organizacji Straży, projektowane jest zorganizowanie tutaj oddziału Straży Ogn. z Poczesnej.

MSTÓW. Obchód 3-go maja. W niedzielę 5 b. m. odbędzie się tutaj uroczysty obchód rocznicy 3-go maja. Po nabożeństwie wyruszy pochód ku wałom. Na rynku „O znaczeniu konstytucji 3-go maja“ przemówi do zebranych radny J. Zagórski z Częstochowy.

Z Dąbrowy.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.“

Koniec strajku.
Strajk skończony. Podwyżki płac, dla różnych kategorii robotników będą się wahały między 20 a 39 proc. przyczem ponadto górnicy otrzymają premje zależne od wydajności pracy. Regulacja płac nastąpi już z dniem 1 maja.

Apro wizacja zostanie uregulowana w ten sposób, że przy staraniach o jej zwiększenie, robotnicy będą otrzymywali produkty po cenie nabywania ich przez urząd górniczy...
Zniesienie ograniczeń.

Zniesione zostały ograniczenia w ruchu ulicznym oraz w trzymaniu otworem sklepów i restauracji wydane na czas strajku.

Od soboty został przywrócony ruch cywilny na północnej kolei wojkowskiej.

Repertuar teatru „Apollo“.

Dziś w czwartek 2 maja — „Manewry Jesienne“—Kalmana.

Z ostatniej chwili.

Zajęcie Wyberga i Teodozji.
BERLIN 1 | 5 Wojska we Finlandji zdobyły twierdzę Wybörg, na Krymie została zajęta bez walki Teodozja.

od Wtorku 30-go Kwietnia do Piątku 3-go Maja b. r. występuje w **TEATRZE PARYSKIM** ulica Panny Marji Nr. 19. **PREMIJOWANA PIĘKNOŚĆ**

Najstynniejsza w świecie gwiazda kinematograficzna

Fern Andra

Nieporównana odtwórczyni psychiki współczesnej kobiety

Jak liść podczas burzy...

w 5-cio aktowej tragedji miłości

Nad program: **INDO - CHINY** (Natura.)

Muzyka: Sekstet Artystyczny
Szczegóły w programach

Ceny miejsce zwykłe.

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „**ODEON**“ ul. Panny Marji № 27.

Program od piątku 3-go do wtorku 7 maja

Wielki, wspaniały, podwójny program!

DRUGIE JA

Nieporównany, pod względem treści i wykonania dramat w 4-ch aktach.

W roli głównej sława wszechświatowa, słynny

Harrison.

(Waldemar Psylander.)

NOC KARNAWAŁOWA

Pełna humoru i komizmu farsa w 4-ch aktach ze słynną

HANNI WEISE

w roli głównej.

Ze względu na długość programu — początek ostatniego przedstawienia o godz. 9-ej wieczorem.

Dla dzieci wejście wzbronione. — — — Ceny miejsce zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

Towarzystwo Pożyczkowo Oszczędnościowe „**CZĘSTOCHÓWKA**“ ulica Panny Marji Nr. 67. **WYDAJE POŻYCZKI** za poręczeniem, pod zastaw, jak również pod zabezpieczenie **HIPOTECZNE** 0107—

DOKTOR Romuald Broniatowski powrócił do Częstochowy ul. Panny Marji № 8. Choroby chirurgiczne kobiece. Przyjmuje od 4-6 po poł.

Ofiary.

Zamiast kwiatów na trumnę swego najzwyklejszego profesora patrijty ś. p. Marka Wignurskiego na wpisy dla niezamożnych uczniów gimnazjum W-go Płodowskiego mk. 15. C. Zawadowa kw. 1 i 6.

Stanisław Gawroński

P. Adwokat. Przesięgł. Częstochowa, ul. Jasna 41 (d. F. Buchacza) m. 3.

Przyjmuje w poniedziałki i piątki w godzinach rannych i od 1-ej do 4-ej. 052—

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie ul. Panny Marji № 10. Wymywanie zębów. Plomby Laboratorium zębów sztucznych. **codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem. Ceny bardzo przystępne.**

Zagony pod kartofle i kapustę oraz kilka móg gruntu do wyzierzwawienia, wiadomość - dwór „Kiedrzyń” Nr 249.

Reparacja czapek specjalnie uczeniowskich **Ceny bardzo przystępne.** Szajkiewicz Stary Rynek 30.

Urządzenie sklepu sprzed. m Habertowska 18. 403—

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji № 8. Leczenie, plomby, wyjmowanie zębów bez bólu. Laboratorium zębów sztucznych. Przyjmuje od 9-1 i 3-7 wiecz. **Ceny bardzo przystępne.** 410—

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marji № 21. **Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.** Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p. Panie od 12—1 po południu. 807—

Fiance cebuli i kapusty do sprzedania nie drogo. Wład. ul. Panny Marji 75 w panoramie. 406—

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca usłkiwie umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji 73. obok parku. 1186—

Zgubiono passport niem. wydany na nazwisko Stan sława Skendy w. Szarlejka gm. Grabówka. 412—

Zgubiono portfel zawierający marek 14 i weksel na rb. 200 podpisany przez Henryka i Emilję Mejer. Ostrzega się przed nabywaniem. 414—

Jest świeże mięso końskie i wędliny ul. Krakowska 48. 393—

Najpewniejszą gwarancję wypłaty wygranych daje **Polska Loteria Klasyczna R. G. O.** suma wygranych **6.440.000 mk.** Ciągnięcie IV klasy 1 i 2 maja. Losy do nabycia u **H. Krabowitchego** Skład Wia ul. Panny Marji 24.

Polecam Podeszwy drewniane i sandaiki sprzedaż hurtowa i detaliczna ulica Kościuszki № 26

Ogler rozplodowy, czteroletni z atestatem uznania, skrogniady, pięknie zbudowany, z dobrymi chodami, miary 170 cm. jest do sprzedania w Dem. Pontów pocz. Wieluń. Wład. Sztolna 5a p. Kobielski. 411—

Superarbitrowany legionista z 3-oh letnią praktyką biurową poszukuje pozady. Oferty w Adm. „Głosca”. 407—

Ogród warzywno-owocowy z zasiewami i s. dotkłem sprzedam Cmentarna 35. 0128—

Zgubiono 2 paszporty wydane na nazwisko 2. Maksymiljana Harbicha i Janiny Harbich 0128—

5 paki kuchnia wszelkie wygody do wyjątko od 1. Lipca r. b. Żelazna 11. 384—